

Minister Zdrowia
ul. Miodowa 15
00-952 Warszawa

Uwagi Fundacji Rodzić po Ludzku do projektu ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz niektórych innych ustaw

Fundacja Rodzić po Ludzku, jako organizacja społeczna działająca na rzecz praw kobiet w zakresie opieki okołoporodowej, wyraża głębokie zaniepokojenie proponowanymi zmianami w ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz niektórych innych ustawach. Zmiany te znacząco wpłyną na organizację opieki okołoporodowej w Polsce.

Zasadnicze obawy Fundacji wynikają z faktu, iż tak istotne zmiany w organizacji opieki nad kobietami w okresie okołoporodowym zostały zaprojektowane bez szerokiej debaty publicznej, w szczególności bez włączenia do niej reprezentantów organizacji społecznych. Brak transparentności i ograniczenie udziału społecznego w procesie legislacyjnym, dotyczącym fundamentalnych kwestii zdrowotnych, podważa zaufanie do podejmowanych decyzji i rodzi uzasadnione obawy o jakość opieki w przyszłości.

Niewątpliwie, w kontekście wyzwań demograficznych, zmiany organizacyjne są konieczne. Jednak ich wdrażanie powinno odbywać się z zachowaniem najwyższych standardów partycypacji społecznej, które umożliwiają uwzględnienie głosu kobiet oraz pracowników i pracowniczek systemu ochrony zdrowia. Pominięcie tych grup może prowadzić do wprowadzenia rozwiązań, które, zamiast poprawiać sytuację, wzbudzają lęk i niepewność.

Dodatkowo ogromnym problemem, którego objawem jest zadłużanie się mniejszych szpitali świadczących opiekę na oddziałach położniczych, jest nieadekwatna do realnych kosztów i znaczenia społecznego wycena świadczeń z zakresu opieki okołoporodowej. Uważamy, że jeśli kryterium liczby porodów jest rozpatrywane z punktu widzenia opłacalności, niezbędne jest w pierwszej kolejności podniesienie wyceny.

Fundacja zwraca również uwagę na konsekwencje wprowadzenia kryterium 400 porodów jako warunku funkcjonowania oddziałów położniczych. Ograniczenie liczby szpitali ze względu na niespełnianie tego jednego kryterium może skutkować znaczącym pogorszeniem dostępności opieki okołoporodowej, szczególnie w mniejszych miejscowościach i regionach o trudniejszym dostępie do infrastruktury medycznej. Niepokoi nas również to, że w proponowanym projekcie ustawy brak jest jasnych i precyzyjnych kryteriów, poza dostępnością, które miałyby decydować o funkcjonowaniu oddziałów położniczych. Jedynie w OSR, w treści dokumentu znalazła się deklaracja, iż „ostateczne określenie szczegółowych wartości dotyczących udziału świadczeń zabiegowych dla poszczególnych zakresów oraz progowej liczby porodów nastąpi w drodze

rozporządzenia, po przeprowadzeniu dodatkowych analiz i konsultacji.” Jednakże, brak zapisu tych zobowiązań w projekcie ustawy rodzi poważne obawy co do transparentności i wiarygodności przyszłych decyzji. Fundacja uważa, że tak istotne kwestie powinny być jednoznacznie uregulowane już na etapie projektu ustawy, aby zagwarantować przewidywalność i równość w dostępie do opieki okołoporodowej dla wszystkich kobiet w Polsce. Przed podjęciem decyzji o zamknięciu szpitali, należy rozważyć dywersyfikację świadczeń opieki okołoporodowej poprzez rozwiązania, takie jak rozwój Domów Narodzin, refundację opieki w porodach domowych, specjalny system transportu medycznego na wypadek nagłych sytuacji, które mogłyby stanowić skuteczną odpowiedź na braki w dostępności opieki medycznej, jednocześnie zachowując wysokie standardy opieki nad kobietami.

Fundacja podkreśla, że rozwój Domów Narodzin oraz możliwość porodów domowych, przy odpowiednim wsparciu finansowym ze środków publicznych, może znacząco poprawić dostępność i jakość opieki okołoporodowej. W krajach takich jak Niemcy, Holandia, Dania czy Wielka Brytania, model ten sprawdził się jako efektywna alternatywa dla tradycyjnej opieki szpitalnej, co może stanowić cenną wskazówkę dla polskiego systemu ochrony zdrowia.

Mając na uwadze powyższe, Fundacja Rodzić po Ludzku domaga się uwzględnienia głosu organizacji społecznych w dalszych pracach nad projektem ustawy oraz zainicjowania szerokiej debaty publicznej, która pozwoli na wypracowanie rozwiązań adekwatnych do potrzeb i oczekiwań społeczeństwa. **Zagadnienie to powinno być przedmiotem analizy zespołu ministerialnego ds. bezpieczeństwa zdrowotnego kobiet.** Apelujemy o odpowiedzialne i partnerskie podejście do tworzenia systemu ochrony zdrowia, który będzie sprawiedliwy i dostosowany do realnych potrzeb kobiet i ich rodzin, niezależnie od miejsca zamieszkania czy statusu materialnego.

2 pasoterean

PREZES
FUNDACJI RODZIĆ PO LUDZKU
Joanna Pietrusiłowicz